

Skrivar orð í lumma- bók

Urðarkálvi. Hetta orðið skrivaði Jóhannes av Skarði í lumma-bók sína tann 17. desember 1945.

Og harvið byrjaði virki hansara sum orðasavnari. Manga summarfritiðina hevur hann brúkt til at spyrja eftir orðum úti á bygd. Hann er ein teirra, sum altíð hava lumma-bókina uppi á sær, so orð,

hann ikki fyrr hevur hoyrt ella sæð, kunna skrivast niður beinan vegin.

— Eg kenni ongan itari ella samvitskusamari orðasavnara, sigur Jóhan Hendrik W. Poulsen, orðabókarritstjóri.

Og tað er júst fyri m.a. ágrýtni sína sum orðasavnari, Jóhannes av Skarði týsdagin fekk

fyrstu seldargávuna úr Grunni Kristjans á Brekkumørk, 10.000 kr.

Men Jóhannes á Skarði hevur eisini gjørt føroyska málinum so nógv annað til frama. Nevndin í Føroya Fróðskaparfelag, sum umsitur grunnin, grundgevir veitingina við hesum orðum:

„Starv hansara sum kennari á Føroya Fólka-háskúla, har sum hann hevur lagt alsk til móðurmálið niður í mangan føroyskan unglinga.

Sum ritstjóri á Fróðskaparritum hevur hann sum málkonur týtt mangan greinir um ymisk visindaevni til føroyskt og soleiðis skapað hopin av fróðiorðum, eins og hann sjálvur hevur skrivað valagreinir, málsliga væl vandaðar. Hann hevur týtt „Gomul føroysk heimarad“ eftir R. K. Rasmussen umframt skaldsøgur og stutt-søgur.

Fyrstoða fyri Málstovni Føroya Fróðskaparfelags frá stovnan í 1958, har hann hevur savnað og skipað Føroyskt orðatílfar I: úr fyrirsit-ingar- og skrivstovumáli og — saman við H. D. Joensen — Føroyskt orðatílfar II: úr alisfróði og Danska-føroyska orðabók, sum er ommissandi amboð í føroyskari málrokt.

Tol og seiggi í mong ár við at savna til enska-føroyska orðabók, sum nú liggur í handriti greið til prentingar.

Ágrýtni hansara sum orðasavnari. Tað sum hann hevur lagt til seðlasavnið til føroyska orðabók, er ikki litið, og sum heimildartílfar er tað til fyrirmyndar.

Við síni blidligu og damligu meðferð kann hann tað kynstur at geva málsliga leið-

beingin á tilkan hátt, at hon kennist sum vinarrað og ikki atfinning — og tað er nógv vert.“

Nýggjur grunnur

Tað var ikki av tilvild, at 7. desember varð valdur sum dagurin, fyrsta seldargávan úr hesum nýggja grunninum varð latin. 7. desember er føðingardagur Chr. Matras, sum saman við Fróðskaparfelagnum stovnaði grunnin við Ossianheiðurslønini sum stovnsfæ. Stovnsfæið er 20.000 DM, ella 62.866 kr.

Endamálið hjá grunninum er stutt og greitt at styðja einstaklingsvirki føroyskum máli at frama. Grunnurin er ikki bundin at lata seldargávu hvørt ár. Nevnd Fróðskaparfelagsins avger, hvussu ofta og hvussu nógv skal latast. Tað ber ikki til at søkja grunnin um pengar og seldargáva verður ikki bytt millum fleiri.

hd

Landsbyggifelagið/ Útvarpið:

Semingsuppskot hjá rættinum gongur Útvarpinum ímóti

Útvarp Føroya skal gjalda Landsbyggifelagnum 100.000 kr.

Soleiðis ljóðar semingsuppskotið hjá dómáranum í sakarmálinum millum teir báðar stovnarnar. Teir skula á næsta tingi, sum verður 21. desember, boða frá, um teir goðtaka semingsuppskotið ella teir vilja hava dóm í málinum.

Landsbyggifelagið hevur stevnt bygginnevndini fyri Útvarphúsið eftir í fyrsta lagi 130.000 kr. og í øðrum lagi 100.000 kr. Hetta eru rokningar, sum bygginnevndin noktar at gjalda. M.a. tí tær eru fyri arbeiði, bygginnevndin sigur, hon ongantíð hevur biðið um.

Adrenn málið fór í rættin, komu partarnir á einum fundi ásamt um, at Landsbyggifelagið skuldi faa 100.000 kr.

hd

Formaðurin í Føroya Fróðskaparfelag, Hogni D. Joensen, handar Jóhannes á Skarði heiðursskjalið og ein tjeck uppá 10.000 kr.

— Eg eri takksamur. Mest sum ovfarin, segði Jóhannes aftaná og greiddi síðani frá orðasavningar-virki sínum:

— Eg eri ein teirra, sum gangi við lumma-bók og skrivi upp orð.

Her verður eigaraskifti í dag

Í dag fær hesin bygningur og tað, sum í honum er, nýggjan eigara.

Tvingsilssolan av ognunum hjá P/f Føroya Algj-natvirki á Halki verður kl. 13.30 í Fútarættinum.

Hon er tvær ferðir áður útsett, tann 15. juli til 16. september og tá aftur til 9. desember.

Men hesa ferð verður ikki sett fram ynski um at fáa hana útsetta, hevur Sosialurin skilt.

Iðnaðargrunnurin hevur kravt tvingsilssoluna fyri at fáa aftur pengarnar, grunnurin setti í virkið. Menningargrunnurin, sum eisini setti pengar í virkið, bað um at fáa tvangs-auktiónina útsetta, tí nakrar kanningar skuldu gerast. Hesum játtaði Iðnaðargrunnurin.

Men kanningarnar góvu

ikki nakað positivt. Virkið kann ikki koyra við nóg góðum úrsliti.

Iðnaðargrunnurin hevur fyrr keypt taratrolaran, Snæbjørn, á tvingsilsuppbóði. Men striltið gongst at sleppa av við hann aftur fyri samuligan pris. Snæbjørn stendur Iðnaðargrunninum í 7—800.000 kr. Higartil eru 400.000 kr. tað mesta, boðið er fyri hann.

Annars eru fleiri fyrspurningar um batin komnir og í løtuni hevur grunnurin samráðingar við tveir møguligar keyprarar.

Helst noyðist Iðnaðargrunnurin at keypa virkið eisini fyri at bjarga pengunum. Tað vil siga, um ongin annar bjóðar í dag.

hd

